

Malý
Katechismus

Doctora

Martina Luthe

bez předmluvy a domovních tabulj,

pro školstau

wlastnjm nákladem nowu wydal

Glemjra Bežo.

W Trnawě, 1918.

Tiskem Glemjra Bežu.

Signatúra:

Čís. přílohy:

Čís. inv. den.:

Knižnica Štátneho pedagogického
ústavu v Bratislave.

U

Revizia

066

Dr. Martin Luther,

narozen w městě Eisleben dne 10. listop. 1483,

umřel tamtéž dne 18. února 1546 a pochován gest
w Wittenbergu.

REVIZIA 1982

24933

107

A úvodu.

1. Co každý křesťan uměti povinen gest?

Swatý katechismus.

2. Co gest swatý katechismus?

Gest učení cirkewuj, w němžto summa náboženstwí křesťanského se wjrá.

3. Kolik gest částí katechismu?

Gest gich pět. První: Desatero Boží přikázání; druhá: wjra wšech křesťanská; třetí: modlitba Páně; čtvrtá: o swátosti křtu swatého; pátá: o swátosti wečeře Páně s naučením o zpowědi.

4. Čemu nás tyto částky wnučují?

První učí nás dobře žiwu býti; druhá: dobře a pravě wěřiti; třetí: dobře se modliti; čtvrtá a pátá: pravě, beze wšeho pochybowání Pánu Bohu se důwěřowati.

5. Říkej prwní částku!

Desatero Boží přikázání:

I. Nebudeš mítí bohů giných přede mnou.

- II. Nemezmeš gména Pána Boha swého nadarmo.
- III. Pomni, abys den swátečnj swětíl.
- IV. Cti otce swého i matku swau, abys dlauho žiw byl na zemi.
- V. Nezapigeš.
- VI. Nezesmilnjš.
- VII. Nepofradeš.
- VIII. Nepromluwjš proti bližnjmu swému křiwého swědectwj.
- IX. Nepožádáš domu bližnjho swého.
- X. Aniž požádáš manželky geho, ani služebnjka, ani děwky, ani wola, ani osla, ani ničeho, což geho gest.

6. Gať žnj wjra obecná křesťanská?

Wěřim w Boha Otce, w ssemohaucjho Stwořitele nebe i země.

J w Gezu Krista, Syna
 geho gediného, Pána nasseho;
 genž se počal z Ducha swatého;
 narodil se z Marie panny; trpěl
 pod pontským Pilátem, ukřižován,
 umřel i pohřben gest; sstaupil
 do pefel; w třetj den wstal z
 mrtwých; wstaupil na nebesa; sedj
 na prawici Boha, Otce wssemo-
 haucjho: odtud přigde sauditi
 žiwjch i mrtwých.

Wěřim w Ducha swatého,
 swatau cirkew obecnau, swatých
 obcowání, hřichů odpusttění, těla
 z mrtwých wzkrjsseni a žiwot
 wěčný. Amen.

7. Řjkeg modlitbu Páně!

Otče náš, genž gsi w nebesjch,
 poswět se gméno Twé; přigď
 králowstwj Twé; buď wíle Twá,
 gafo w nebi, tak i na zemi; chléb

náš wezdegssi deg nám dnes; a odpust nám nasse winy, gakož i my odpaußtjme nassim winnj-
kúm; i neuwod nás w pokussenj;
ale zbaw nás od zlého. Nebo
Twé gest králowstwj, i moc, i
sláwa na wěky. Amen.

8. Co znáš o swátosti křtu swatého?

Pán Gežjš Kristus mluwil k uředlnj-
kúm swým, řka: Dána mi ge wßseliká
moc na nebi i na zemi. Protož gdauce,
učte wßsecky národy, křtjce ge we gméno
Dce, i Syna, i Duchá swatého. Kdož
uwěřj a pokřtj se, spasen bude, kdož
pať neuwěřj, zatracen bude.

9. Mluw o moci kljčů králowstwj
nebeského!

Pán Gežjš dechl na uředlnjky swé, a
řekl jim: Přigměte Duchá swatého; kte-
rýmžkoli odpustili byste hřjchy, odpau-
ßtěgjť se jim; a kterýmžkoli zadrželi
byste, zadržánit' gsau.

10. Která gsau slowa ustanoweni
wečeře Páně?

Pán náš Gežjš Kristus w tu noc,
w kterauž zrazen byl, wzal chléb, a řkňž

djky učinil, lámal a dáwal uředlnjkům swým, řka: **Bezmete a gezte, totot' gest tělo mé, kteréž se za wás wydává. To čiňte na mau památku.**

Týmž způsobem, když odwečeřel, wzal kalich a djky učiniw, dal jim řka: **Pjte z toho wšickni, tento kalich gest ta nowá smlauwa w mé krwi, kteráž se za wás wyléwá na odpusttění hříchů. To čiňte kolikrátkoli piti budete, na mau památku.**

11. Která gest summa zákona Božjho?

Milowati budeš Pána Boha swého z celého srdce swého, z celé dušše swé, a ze wšij mysli swé, a ze wšedch sil swých; a bližnjho swého, gako sebe samého.

12. Která gest summa Ewangelium swatého?

Tak Bůh milowal swět, že Syna swého gednorozeného dal, aby každý, kdož wěřj w něho nezahynul, ale měl život wěčný.

Sláwa Oci, i Synu, i Duchu swatému, gakož byla na počátku, tak i nyní, i wždycky, i na wěky wěků! Amen.

Malý Katechismus

Dr. M. Luthera.

I.

13. Která gest prwnj částka katechismu?

Desatero Božj přikázanj.

14. Prwnj Božj přikázanj které gest?
Nebudeš mjtí bohů giných přede mnou!

Co gest to?

Máme se Pána Boha nade wšsecky věci báti, geg milowati, a w něho samého dauřati.

15. Druhé Božj přikázanj které gest?

Newezmeš gména Pána Boha swého nadarmo.

Co gest to?

Máme se Pána Boha báti a geg milowati, abychom sřrže gméno geho nezlořčili, řřiwě nepřisřahali, čarů a řauzľů neprowozowali, nelhali a neoklamawali; ale (to gisté gméno) we wšsech potřebách swých wzýwali, ctili, chwálili a welebili.

16. Třetj Božj přikázanj které gest?

Pomni, abys den swátečnj swětíl.

Co gest to?

Máme je Pána Boha báti a geg milowati, abychom učenj a kázanj šlowa geho šwatého nepotupowali a nezanedbávali; ale ge za šwaté měli, radi poslouchali, a gemu je učili.

17. Čtvté Božj přikázanj které gest?

Čti otce šwého i matku šwou, abyš dlanho žiw byl na zemi.

Co gest to?

Máme je Pána Boha báti a geg milowati, abychom rodičů a pánu šwých nepotupowali, ani nehněwali; ale ge w poctiwošti měli, milowali, gim šlaužili, pošílšni byli, a gich welice šobě wážili.

18. Páté Božj přikázanj které gest?

Nezabigeš.

Co gest to?

Máme je Pána Boha báti a geg milowati, abychom bližnjmu šwému na životu geho žádné štkody a ublžženj nečinili; ale gemu nápomocni byli we wššech tělešnjch žiwota geho potřebách.

19. Šesté Božj přikázanj které gest?

Nezesmilujš.

Co gest to?

Máme je Pána Boha báti a geg milowati, abychom čistotně a štydliwě žiwi

byli w šlowjch i štutejch, a aby gedentkaždý šwan manželku pořádně milował a ctil.

20. Sedmé Boží přikázanj které gest?

Nepotradeš.

Co gest to?

Máme se Pána Boha báti a geg milowati, abychom bližnjho šwého peněz a gake-hofoli statku geho nebrali, ani škrze falešně kupowánj a prodávánj k šobě nepřitahowali; ale gemu statek a žiwnost geho přichrániti hleděli podle šwé možnosti.

21. Osmé Boží přikázanj které gest?

Nepromluwjš proti bližnjmu šwému křiwého šwědectwj.

Co gest to?

Máme se Pána Boha báti a geg milowati, abychom na bližnjho šwého falešně nelhali, geg nezrazowali, nepomlawali, gemu zlé powěšti nečinili; ale geg wymlawali, dobře o něm smýšleli a mlawili, a wšsedo na dobrau stránku wykládali.

22. Dewáté Boží přikázanj které gest?

Nepožádáš domu bližnjho šwého!

Co gest to?

Máme se Pána Boha báti a geg milowati, abychom o dědictwj, dům a statek bližnjho šwého štiwě a podwodně neštáli,

ani pod způsobenem práwa a špravedlnosti k sobě nepřitahowali; ale k tomu wšseligať nápomocni byli, aby bližnj náš cele při šwém zůštati mohl.

23. Desáté Božj přikázanj které gest?

Unjž požádáš manželky geho, ani služebnjka, ani děwky, ani wola, ani osla, ani ničeho, což geho gest.

Co gest to?

Máme se Pána Boha báti a geg milowati, abychom bližnjmu šwému geho manželky, čeládky, howádek neodluzowali; ale raděgi k tomu gich napomjnali a pobjzeli, aby při něm trwali, a činili, což powinni gjan.

24. Co pať prawj Pán Bůh o těchto wšslech přikázanjch šwých?

Takto prawj: Gá gsem Pán Bůh twůg, Bůh silný, horliwý, kterýž nawšstěwugi neprawost rodičů na dětech, až do třetjho i do čtwtého pokolenj těch, kterjž mne nenáwidj; a činjm milosrdenstwů nad mnoha tisjci těmi, kterjž milugj mne a ostrjhogj přikázanj můjch.

Co gest to?

Pán Bůh hrozj welikou pokutou wšschem něm těm, kterjž takowá přikázanj geho přestupugj; protož máme se hněwu Božjho báti

a proti takowým přikázáním geho nic nečiní. Slibuge pak lásku swau a wšsecko dobré wšsem, kterjž takowá přikázání geho zachowáwagj; protož také máme geg milowati, w něho dauřati a rádi podle geho swatých přikázání činiti a život swüg spravowati.

II.

25. Která gest druhá částka katechizmu?

Sněšenj apostolské, aneb wjra obecná křesťanská.

26. Kolik gest hlavných článků wjry křesťanské?

Tři; prwnj: o stwořenj; druhý: o wykaupenj; třetj: o poswěcenj.

27. Ktereg prwnj článek o stwořenj!

**Wěřjm w Boha Dtee, wšsemohau-
cjhо Stwořitele nebe i země.**

Co gest to?

Wěřjm, že mne Pán Bůh (gako i giná wšsecka stwořenj) stwořiti ráčil: a dal mi tělo i dušji, oči, ušsi i wšsecky údy, rozum i wšsecky jmyšly, a ge pořawád zachowáwá. K tomu že, oděw i obuw, pokrmy i nápoj, dům i dwůr, manželku i djetky, roly, dobytek a wšseligatý štatek, je wšsemi životu tohoto

potřebami hogně na každý den dáwá, mne před wšselikým nebezpečenstwím oštrjhá, a ode wšseho zlého zachowává. A to wšsecko činí ze své pauhé božské a otcowské dobroty a milošrdenstwí, beze wšsech mých zásluh a hodností. Začež za wšsecko powinen gsem gemu děkowati, geg chwáliti, gemu slaužiti a poslussným býti. To gest gisté wěrná prawda.

28. Řikeg druhý článek o wykaupenj!

Wěřim w Gezu Krista, Syna geho gediného, Pána nasseho; genž se počal z Duchu swatého; narodil se z Marie panny; trpěl pod pontským Pilátem, ukřižowán, umřel i pohřben gest; sstaupil do pekel; w třetj den wstal z mrtwých; wstaupil na nebesa; sedj na prawici Boha, Dtee wšsemohaucjho; odtud přigde sanditi žiwých i mrtwých.

Co gest to?

Wěřim, že Pán Gežjš Kristus, prawý Bůh, od Dtee od wěčnosti zplozený, i také prawý člowěk z Marie panny narozený, gest mým Pánem, kterýž mne zlořečeného a zatraceného člowěka wykaupil, zprostil a wy-swobodil ode wšsech hřjchů, od smrti wěčné a moci dábelské, ne zlatem ani střjbrem, ale swou swatou a předrahou krwí, a swým newinným umučením a smrtí, abych gá geho

wlaštnej byl, a pod njm w králowstwj geho žiw gša, gemu slaužil u wěčné sprawedlnosti, newinnosti a swatosti, rowně gačo on z mrtwých wštal, žiw gest a kraluge na wěky. To gest gisté wěrná prawda.

29. Řítek třetj článeš o poswěcenj!

Wěřim w Ducha swatého, swatou cirkew obecnau, swatých obeowánj, hřjchů odpusttění, těla z mrtwých wzkrjssenj a žiwot wěčný. Amen.

Co gest to?

Wěřim, že gá ze swého wlaštneho rozumu a moci w Gezu Krista, Pána mého, wěřiti a k němu přigjti nemohu; ale že Duch swatý mne skrze swaté Ewangelium powolal, swými dary ošwjtíl, w prawé wjře poswětíl a zachowal; rowně gačo i wšsedu cirkew křesťanskau zde na zemi powoláwá, šhromažduge, ošwęcuge, poswęcuge, a w Kristu Gežjssi, skrze prawau, gedinau žiwau wjru zachowáwá. W kterěžto cirkwi mně i wšsem wěřejm wšsedy hřjchy každého dne šštědre odpaušstj, a w den šaudný mne i wšsedy mrtwé wzkrjssi; a mně se wšsemi w Krista Pána wěřejmi wěčný žiwot dáti ráčj. To gest gisté wěrná prawda.

III.

30. Která gest třetí částka katechismu?

Modlitba Páně.

31. Která gsau prwnj slowá modlitby Páně?

Otče náš, genž gšť w nebesjch.

Co gest to?

Pán Bůh těmito slowy nás k sobě wolati a pobjzeti ráčj, abychom wěřili, že on gest prawým Otcem naššim, a my prawými dčtkami geho, abychom tať směle a dauřanlivě wšsecky potřebné věci od něho prosili, ne gináč než gaťo dčtky od swěcho milěcho Otee.

32. Kolik gest proseb w modlitbě Páně?

Sedem.

33. Která gest prwnj prosba?

Poswět' se gméno twé.

Co gest to?

Gméno Božj gest zagisté samo w sobě swaté; ale my prošime w této prosbě, aby i od nás swaté a slawně bylo ctěno.

Kterak se to děge?

Když je slowo Božj čistotně a upřimně káže, a my taťe swaté, gaťožto dčtky Božj,

podle něho živi gšme; k čemuž rač nám dopomáhati, náš milý Dče nebeský! Kdo pak gináce učj, neb žiw gest, nežli slowo Boží učj, ten posskvrňuje mezi námi gména Božího, čehož rač náš uchovati, náš milý Dče nebeský!

34. Která gest druhá prosba?

Přigb' králowstwj Twé.

Co gest to?

Králowstwj Boží přichází zagisté jamo od sebe, i bez našeho modlenj, ale mi prosjme w této prosbě, aby k nám také přišlo.

Kterak se to děge?

Když Dtec nebeský nám swého swatého Ducha dáwá, abychom geho swatému slowu sfrze milost geho wěřili, a pobožně živi byli, zde časně a tam potom wěčně.

35. Která gest třetj prosba?

Bud' wúle Twá gafo w nebi tať i na zemi.

Co gest to?

Dobrá a milostiwá wúle Boží děge se i bez našeho modlenj; ale my prosjme w této prosbě, aby se i při náš dála.

Kterak se to děge?

Když Bůh lomj a russj wšselikau radu a wúli zlaú, kteráž nám gména Božího po=

šwěcowati a geho králowštwj k nám přigjti nedopaušstj: gačož gešt zlá wůle ďábla, šwěta a těla našeho; ale raděgi utwrzuge a zachowáwá nás při šwém Slowu a wjře prawě až do škonánj žiwota našeho. To gešt geho miloštiwá a dobrá wůle.

36. Která gešt čtwtá prosba?

Chléb náš wezdegššj deg nám dnes.

Co gešt to?

Bůh dáwá chléb wezdegššj také i bez našeho modlenj, i těm bezbožným lidem; ale my prošime w této prosbě, aby nám to dal poznati, a tak s ďiķčiněnjm přigjmati chléb náš wezdegššj.

Co pať gešt to, chléb náš wezdegššj?

Gešt wšsecko to, čožkoli k tělešné žiwnošti a potřebám našim přináležj, gačožto pořm, nápoj, oděw, obuw, dům a přjbytek, role, dobytek, peníze, statek, dobrá manželka, dobré djetky, dobrá čeládka, wěrná a pobožná wrch=nost, dobré wladářštwj (regiment) a šprawowánj, dobré powětřj, pořog, zdrawj, střjdmost, poctiwost, dobrj přátelé, wěrnj šausedé, a giné těm podobné wěci.

37. Která gešt pátá prosba?

A odpust' nám winy naše, gačož i my odpaušstjme našim winnjkům.

Co gest to?

Projime w této prosbě, aby Otec nebeský neráčil patřiti na hříchů naše, a nás pro ně w potřebách našich ošlyšseti a zawrci. Neboť my ničeho toho, zač projime, hodni nejsme, aniž čeho zaslaužiti můžeme; ale aby nám to wšsecko z milosti své dáti ráčil. Nebo každého dne mnoho hřešime a nic giného, než pauhého trestání zasluhujeme. Pročež i zaslubujeme, že my zase srdečně odpausstěti a dobře činiti budeme těm, kteřížby proti nám něco prohřešili.

38. Která gest šestá prosba?

I neuwod' nás w pokušenj.

Co gest to?

Bůh zagiště nepokaussj žádného; ale my projime w této prosbě, aby on nás sám zachowati a ostržhati ráčil, tať aby nás dábel, swět a wlastnj tělo naše neklamalo, a nešwédlo od prawé wjry k powěře, k zauřání, i k giným těžkým hříchům a nesslechetnostem. A pakli bychom těmi věcmi někdy pokausšeni býti měli, abychom wždy přemohli a zwtěžili.

39. Která gest sedmá prosba?

Alle zbaw nás od zlého.

Co gest to?

Projime w této prosbě, gaťo w záwirce,

aby náš Otec nebeský ode všeho zlého na těle i na duši, na statku i na poctivosti vyjvoboditi ráčil; a naposlady, kdyby hodinka smrti naší přišla, aby nám pokoušného skončení popřiti a náš milostivě z tohoto plačlivého údolí k jobě do nebes pogiti ráčil. Amen.

40. Proč na to říkáš „Amen?“

Abych tím giš byl, že takové prosby aneb modlitby mé u Otce nebeského vzácné a ušlyšány giau; neb on sám tak se nám modliti přikázal, a zasljbil, že náš ráčj ušlyšeti. Amen, amen, to geš: giště, giště, tak se to státi má.

IV.

41. Která geš čtvrtá částka katechizmu?

Křesť swatý.

42. Co geš křesť swatý?

Křesť není sama paubá woda; ale geš woda w božjím přikázanj objažená a se slowem Božjm spogená i špecetěná.

43. Které geš to slowo Božj?

Když Pán náš Gežjš Kristus u swatého Matausse w poslednj kapitole takto prawj: **Gduuce (po všem swětě), učte**

wšedny národy, křstjce ge we gméno Dce,
i Syna, i Duchja swatého.

44. Gaký užitek působj křest swatý?

Působj odpusštenj hříchů, wyjwobozuge
od smrti i dábla, a dáwá wěčný žiwot
wšsem, kterjž tomu wěří, což slowa a sli-
bowé Boží zašlibugj.

45. Kteráž gsau ta slowa a šlibowé
Boží?

Když Pán náš Gežíš Kristus u swa-
tého Marka w poslednj kapitole prawj:
**Kdož uwěří a pokřstj se, spasen bude,
kdož pak neuwěří, zatracen bude.**

46. Kterak může woda tak weliké
wěci působiti?

Woda owšsem toho nepůsobj, ale slowo
Boží, kterěz při wodě i s wodou gešt, a
potom wjra, kteráž takowému slowu Boží-
mu, wodě přidanému, wěří; nebo woda bez
slowa Božjho gešt prostá woda, a ne křest;
ale gsauc je slowem Božim špogena, gešt křest:
to gešt špawitelná woda žiwota a kaupel no-
wého rozenj w Duchu swatém; gakož swatý
Pawel dj k Titowi w třetj kapitole: **Podle
swého milosrdenstwj špawil nás škrze
obmytj druhého rozenj a obnowenj Duchja
swatého, kteréhož wylil na nás hogně**

skrže Gezu Krísta, Spasitele našeho, abydom ospravedlněni gsauce milostj geho, byli dědicowé w naděgi žiwota wěčného.

47. Co pak wyznamenáwá takowé wodou křtění?

Wyznamenáwá to, že starý náš Adam (to gešt přirozený hřích) má při nás skrže uřtawičné pokání je wšsemi hřichy a zlymi žádostmi topen a mrtwen býti, a že zaře každého dne vycházeti a powřtáwati má nowý člověk, kterýžby w špravedlnosti a w čistotě žiwota před Bohem žiw byl na wěky.

48. Kdež to psáno stogj?

U šwatého Pawla k Řimanům w šesté kapitole: Pohřbenj gme s Krístem skrže křest w smrt, abydom gakož z mrtwých wřtal Krísta k sláwě Dtee, tak i my w nowotě žiwota řhodili.

V.

49. Která gešt pátá částka katechizmu?

Swátost wečeře Páně.

50. Co gešt swátost wečeře Páně?

Gešt prawé tělo a prawá krew Pána našeho Geziše Krísta pod špůsobem chleba

a wjna nám křesťanům k gedenj a pitj od samého Krista Pána ustanowená.

51. Až to psáno stogj?

Tak pišj swatý ewangelistowé: Matauš, Marek, Lukáš a swatý Pawel: **Pán náš Ježš Kristus w tu noc, w kterauž zrazen byl atd.**

52. Co prospěge takowé geděnj a pitj?

To nám ukazugj ta slowa Kristowa: „**Za wás se wydává, — za wás se wyléwá na odpustěnj hřjchů,**“ totižto, že nám kagjcm při této swátosti skrze tato slowa dáno býwá odpustěnj hřjchů, spravedlnost, spašenj a wěčný život; nebo kde gest odpustěnj hřjchů, tu také gest wěčný život i spašenj.

53. Ažerť tělesné geděnj a pitj tať weliké wěci působiti může?

Geděnj a pitj owšsem toto nepůsobj, ale ta slowa, kteráž tu stogj: **Za wás se wydává a wyléwá na odpustěnj hřjchů;** kterážto slowa podle uštnjho geděnj a pitj gsau neghlawněgšj wěci (punkty a summa) při této swátosti. A kdož těm slowům wěřj, ten má to, což ona prawj a wyhlassugj, totižto odpustěnj hřjchů.

54. Kdož pak užívá takové svatosti hodně?

Boštiti je a tělo své připravovati gest omšsem dobrá zewnjtění etnost a kázeň; ale ten gest práwě hodný a připrawený, kdož wěřj tēm šlowům: „**Za wás se wydáwá, — za wás se wyléwá na odpusttění hřjchů.**“ Kdož pak tēm šlowům newěřj, aneb o nich pochybuge, ten gest nehodný a nepřiprawený; nebo to šlowo: „**za wás**“ chce miji pauhá wěřjci šrdce.

~~~~~

(Naučenj o zpowědi.)

55. Co člowěk před přigimánjm té wečeře k hodnému užívánj potřebného činiti má?

Mužj ze zákona Božjho hřjchů své poznati, z nich se Pánu Bohu i správci cirkewnjmu zpowjdati, a tač wečeři Páně na utwzrenj wjry o milostiwém odpusttění hřjchů pro Krista požjwati.

56. Co w sobě obsahuge a zawjrá takowá zpowěd?

Regprw: poznánj a wyznánj hřjchů; druhé: rozhřessenj aneb hřjchů odpusttění, kterěžto od správce cirkewnjho, my lidé, gako od samého Boha přigimati máme; o tom nepochybugje, ale pewně wěřjce, že se nám tudy kagjcm w nebesjch odpusttěgj hřjchowé.

57. Z kterých pak hříchů zpovídati se máme?

Před Bohem zagisté máme se winny dáwati ze wšech hříchů swých, i z těch, kterých před námi skryti gsau, gakož také w modlitbě Páně činíme. Před správcem pak máme se toliko z těch hříchů zpovídati, kterjž nám známi gsau, a kteréž w srdci swém cítíme.

58. Kterj a gacj gsau to hřichowé?

Gedenkaždý staw zkausiž žiwota swého podle desatera přikázanj Božjho, gsili otcem aneb matkou, synem aneb dcérou, pánem aneb panj, služebnjkem aneb děwkou: byllis neposlusný, nepilný, newěrný, urazil-lis toho slowem neb skutkem, ukradl-lis něco, zanedbáwal-lis Slowo Božj, činil-lis aneb činiti dopaussťel-lis gakaufoli škodu někomu a tak dále.

Přidavek.

59. Gaký přidavek nachází se w katechismu?

Křesťanské otázky a odpovědi pro ty, kteříž k stolu Páně giti chtějí, od doktora Martina Luthera složené.

60. Wěříš-li tomu, že gsi hříšník?
Owsem, wěřim, že gsem weliký hříšník.

61. Odkud to wíš a poznáváš?
Z desátera Božjho přikázanj, kteréhož sem nezachowal.

62. Litugesš-li také hříchů swých?
Owsem, welice litugj, že sem zhřessil proti Pánu Bohu swému.

63. Cožs' zaslaužil u Pána Boha hřichy swými?

Geho hněw a nemilost, časnu smrt, a wěčné zatracenj.

64. Máš-li gaku naděgi, že budeš spasen?

Owsem, žeť mám.

65. Kým se pať w tom těšiš?

Těším se swým milým Pánem Ge-
žissem Kristem.

66. Kdo gest Kristus Pán?

Gest Syni Boži, prawý Bůh a prawý
člowěf.

67. Koliť gest Bohů?

Geden toliko, ale we třech osobách:
Dtec, Syn a Duch swatý.

68. Kdo gest Bůh Dtec?*)

Gest prwnj osoba wěčného božstwí, genž
sama od sebe gest od wěčnosti.

69. Kdo gest Syn Boži?

Gest druhá osoba wěčného božstwí, Bohem
Dcem od wěčnosti zplozená, kteráž potom w čas
uložený přigala w gednotu osoby člowěčenstwí
nasse a narodila se z panny Marie.

70. Kdo gest Duch swatý?

Gest třetj osoba wěčného božstwí, pocháze-
gicj od Dce i od Syna hned od wěčnosti.

71. Co učinil pro tebe Pán Kristus,
že se s njm těšiš?

Umřel za hřjch mé, a wstal z mrtwých
pro osprawedlněnj mé.

---

*) Tato a nasledugicj gessťe dvě otázky wzati gsau
z „Giných zpowědných otázek, které w některých nassich cir-
kwjch posawad zachowány byly.“

72. Zdáliž Bůh Otec také umřel za tebe?

Nikoli; neboť Otec není než pautým Bohem, tolikéž i Duch svatý. Ale Syn Boží gest i pravý Bůh i pravý člověk spolu; ten za mne umřel (podle člověčenství) a krev svou vylił na odpustění mých hříchů.

73. Odkud to wjš?

Wjm to ze swatého Ewangelium a ze slow o welebné swátosti wečeře Páně, w které mi tělo své a krev svou místo záwdawku podává.

74. Gať zněj ta slowa?

Pán náš Gežjš Kristus w tu noc, w kterauž zrazen byl atd.

75. Wěřjš-li tedy, že při té welebné swátosti gest pravé tělo a pravá krev Kristowa?

Ano, wěřjm tomu.

76. Co tě probuzge, že tomu wěřjš?

Slowa Kristowa: Wezmete, gezte, totoť gest tělo mé! Pjte z toho wšickni, to gest krev má.

77. Což máme činiti, když tělo Kristovo gíme a geho krew pigeme, a tať ten záwdawet miloſti přigjmáme?

Máme zwěstowati smrt Páně a wy-
liti krew geho, pamatugjce na to, co řekl:
To číte kolikrátkoli pji budete na mau
památku.

78. Proč máme smrt geho sobě při-
pomjnati a zwěstowati?

Předně, abychom se učili wěřiti, že
žádné stwořenj nemohlo dosti učiniti za hřjchy
nasse, než toliko sám Pán náš Gežjš Kri-
stus, prawý Bůh a prawý člowěk. Potom,
abychom se nad hřjchy swými zhrozili, lehce
gich sobě newážjce. Naposledy, abychom (gato
Kain a Gidáš) k zausalstwji nepřicházeli,
nybrž patree na dostučiněnj Pána Gežjše
Krista, gemu samému se radowali, njm se
těšili, a skrze tu wjru w něho spašenj byli.

79 Co pohnuło Pána Krista, aby
umřel za hřjchy nasse?

Geho weliká láska k Otci nebeskému,
ke mně a k giným hřjšnikům. O čemž psáno
stogj: u Jana 14, 31.; k Řjm. 5, 8.;
k Galat. 2, 20; k Efez. 5, 2.

80. Proč tak chceš přistupowati k večeři Páně?

Abych se naučil wěřiti, že Kristus Pán z weliké lásky své pro mé hřichy umřiti ráčil, gaťož giž powědjno gest. Potom, abych se od něho naučil Pána Boha a bližnjho swěho milowati.

81. Což má pobjzeti křesťanského člověka k častému přigimánj wečeře Páně?

Ze strany Pána Boha: přikázanj Kristowo a geho zasljbenj; ze strany pak člověka: geho wlastnj potřeba, která těžce doléhá, má ho k tomu pobjzeti, pro kterau i to přikázanj, zasljbenj a pobjzenj se děge.

82. Což pak má činiti člověk, když takowé potreby své necjtj, aneb když žádného hladu a žjžne po této swátosti nemá?

Takowému lépe poraditi se nemůž, než aby sám w nádra swá sáhl, a pomyslil si, máli také i on tělo a krew, a wěřili tomu, co pjsmo o tom prawj: k Galat. 5, 17.; k Řim. 7, 14—18.

Po druhé: Aby se wůkol sebe ohledl a pomyslil, na swětěli gestě gest, a wěřil, že tu bez hřichu a poblauzenj býti nelze. Dřemž pjsma swědčj: u Jána 15, 18—21;

a opět w 16, 20—22; w I. Jána 2, 15—17; a w 5, 19.

Po třetj: Poznati také a wyznati muſj, že nelze mu ďábla daleko od sebe mjtí, kterj mu ani wnjtř, ani zewnjtř, ani we dne, ani w noci ſkrze ſwau lež a vraždu pokoge nedá. Gačož o tom wyprawuge pjjmo: u Jána 8, 44; w I. Petra 5, 8; k Efez. 6, 11. 12; w II. Tim. 3, 26.

Modlitby.

(Ráno i večer začni modlitbu ſwau: We gméno Otce, i Syna, i Ducha ſwatého, amen; potom řjkeg Otčenáš a wjru obecnuu křeſtanſkau, a pať:)

Rannj.

Děfugi tobě, můg Otce nebeſtj, ſkrze Gežjſſe Axiſta, Syna twého milého, že ſi mne této noci od wſſelikého neſtětj a nebezpečenſtwj zachowati ráčil. J projjm tebe, abyſ mne také tohoto dne od hřjchu i od wſſeho zlého oſtřjhal, aby ſe tobě wſſicni mogli ſkutkowé, i wſſečen můg žiwot dobře ſjbiti mohly. Nebo gá ſebe, ſwé tělo i duſſi, i wſſecko w ruce twé poraučjm. Twůg ſwatj angel budiž ſe mnou, aby ďábel žádné moci na mně nenalezl. Amen.

Večerní.

Děkugi tobě, můj Otče nebeský, skrze
 Gežíffe Krista, Syna tvého milého, že ſi
 mne tohoto dne milostivě oſtrýchati ráčil.
 ſ proſím tebe, abyſ mi ráčil wſſecky mé
 hřichy odpuſtiti, které ſem nepravě ſpáchal
 a tebe těžce urazil; a ráčiž mne také této
 noci dobrotivě chrániti. Nebo gá ſebe, ſvé
 tělo i duſſi, i wſſecko w ruce tvé poraučím.
 Twůg ſwatý angel buďiž ſe mnou, aby
 ďábel žádné moci na mne nenalezl. Amen.

Při ſtole.

Oči wſſeho tvorů dauřagj w tebe,
 Pane, a ty dáwáš jim pokrm gegich w čas
 přjhodný. Otwjráš ruku ſwau a naſhcugeš
 každý živočjch podle dobře ſjbezne wůle ſvé.*)

Po ſtole.

Děkugeme tobě, Pane Bože, Otče náš,
 ſkrze Gežíffe Krista, Pána naſſeho, ze wſſech
 darů a dobrodinj twých, genž gſi ſjw a
 kralugeš na wěky wěkůw. Amen.

---

*) „ſjbezna wůle“ znamená, kdž živočjchové tolik
 potrawy doſahugj, že ſe z toho radugj a weſelj; péče za-
 giſtě a laſomſtwj překážj takowěto ſjbezne wůli.

U

Knižnica štátneho pedagogického ústavu
v Bratislave

45.245

